

ERNEST HEMINGWAY

Starec in morje

1. Kratek življenjepis avtorja:

Rojen je bil v Oak Parku v zvezni državi Illinois ZDA. Med 1. sv. Vojno s je kot prostovoljec boril na soškem bojišču. Po vojni je največ časa prebil v Parizu, tu pa je zaslovel s svojim pisanjem. Nihče drug ni s pisanjem tako izrazil življenje izgubljenega rodu. Kasneje se je tudi udeležil španske drž. Vojne ter 2. sv. Vojne.

Glavna dela: -(1926) Tudi sonce vzhaja

-(1929) Zbogom orožje

-(1940) Komu zvoní

Starec in morje je njegovo zadnje objavljeno delo in je celo leta 1954 dobilo Nobelovo nagrado.

2. Obnova vsebine:

Čas zgodbe ni natanko določen, pač pa je kraj in sicer na Kubi. Predvidevamo lahko, da je takrat že bila dokaj razvita ribiška industrija, a so ljudje bolj ali manj uporabljali stare in tradicionalne pripomočke.

Ribiči so takrat tako rekoč tekmovali, kdo bo ujel več. Starec, po imenu Santiago, je bil na morju že 84 dni. Nikoli do sedaj ni ujel ravno veliko. Drugi ribiči so domov prinašali več rib, kakor on. Nekaj časa mu je bil v pomoč neki deček, vendar pa so starši naročili, naj se vrne v njihov čoln, češ, da starec nič na ujame. Nekega dne se je z dečkom pogovarjal, da bo naslednji dan 85. dan, kar naj bi pomenilo nekaj dobrega. Tisti večer pred tem dnem mu je deček prinesel nekaj hrane in pijače. Naslednji dan se je Santiago odpravil ven na odprto morje z vso opremo, vabami in vesli ter jamborom. Ko je bil že dovolj daleč, je v vodo zmetal trnke in plul dalje. Ves čas je premišljeval o morju in o svojih sanjah o levih in Afriki. Opazoval je ptice in ocean in ga občudoval. Prva polovica dneva je prinesla malo ulova in sicer samo dv mali ribi. Kasneje pa je naenkrat potegnilo za vrv nekaj močnega. Starec je predvideval, da mora biti to zelo velika riba. Čutil je kako je vlekla čoln za sabo. Take priložnosti ni hotel izpustiti, saj se je hotel izkazati pred ribiči. Tako ribo bi lahko prodal za 1000 funtov, kar je veliko. Riba ga je vlekla daleč na sever in na vzhod. Od vsega napora in vlečenja vrvi so bile starčeve dlani že čisto otrple in krvave. Končno se je riba četrty dan utrudila in začela plavati plitveje in bliže čolnu. Ko se je nazadnje pognala ven, jo je starec ubil in zvezal k čolnu. Bila je mečarica, temno modre barve in pol metra daljša od čolna.

Ko se je vračal nazaj, je imel težave z morskimi psi, saj so zavohali ribino kri in ji sledili. Prva dva je lahko ugnal, a za zadnje mu je zmanjkalo sredstev. Nazadnje je cela jata obglodala sleherni košček mesa na ribi. Starec se je utrujen vrnil domov v svojo kočó in zaspal. Naslednji dan so ljudje opazovali okostje te veličastne ribe in občudovali starčevo delo.

3. Pomen, simboli, motivi, ozadje....

Prvotna zgodba na sicer ne razkrije vsega. V ozadju je še več. Ni le lov na ribo in boj proti morskimi psi, pač pa poglobljanje v človeka samega in njegove povezanosti z naravo in moralami.

Starec ves čas govori o preteklosti in o prihodnosti. O sanjah o levih in Afriki. Ali pa kako bo ujel in ubil ribo in užival zaslužek.

Kasneje se mu začnejo porajati dvomi. To ni le lov na ribo. On je sicer srečal svojo ribo.

Ribo, ki naj bi bila največja v njegovem življenju in mu je predvsem usojena. Meni, da sta vezana drug na drugega. In zaradi te vezanosti sta si kot brat in sestra. Iz vsega srca občuduje njeno modrost, lepoto, velikost in njeno neustrašnost. Pa vseeno misli, da bo on zmagal v tem boju, ker je boljši v zvijačah.

Kasneje se mu poraja vprašanje: Mar lahko ubije svojo sestro, nekaj tako mogočnega, svobodnega. A odgovor na to je nujnost. To zahteva od njega poklic, za to je plačan. S tem ko bi bil ubil ribo, bi morda nahrani 30 ljudi. Za ceno smrti take krasotice. Rojen je bil za to ribo kot ribič. Ona pa zanj kot riba, kot plen. Takšno je življenje in s tem tudi usoda. On je pravičen in bi jo lahko jedel. Vendar, ali bi jo lahko drugi? So drugi vredni takšne reči.

Bojeval se bo do konca, dokler ne umre. Pravi, da je človek lahko pokončan, poražen pa ne. Pa vendar je bil na koncu le poražen, vendar ne pokončan. V tem je tudi ironija tega. Tu j šele videl, kako lahko je biti poražen. Želi si, da bi bile to samo sanje. Da bi še vedno še vedno spal doma v svoji postelji in sanjal o levih. Pravi, da je sam kriv, da je zabredel tako daleč v ocean in to ga je stalo tega po kar je prišel.

Vprašanje te novele je posameznik v tej družbi. Zato tudi avtor postavi junaka v odmaknjenost, stran od družbe oz. civilizacije.

Tu se pojavijo tudi določeni simboli, kot riba, ki predstavlja uspeh, morski psi predstavljajo sovražnika, človek sam pa je človek. Santiago je tudi velikokrat molil k bogu, čeprav ni bil veren. Za njegov uspeh je bil namreč pripravljen narediti prav vse.

Zgodba je razdeljena na 5 delov in sicer: Na kopnem, Iskanje ribe, boj z ribo, vračanje na otok ter na kopnem po lovu. Za razliko od vsebinskega trikotnika, ki naj bi bil enakokrak, je v tej zgodbi nekoliko drugačen.

Zaplet se nekoliko zavleče, da doseže vrh, potem pa se zelo hitro spusti. V zgodbi se menjavajo tudi oblike razpoloženja pripovedovanja. Uporabljene so tudi nekatere španske fraze in besede, kot na primer za ribe. Na Kubi govorijo špansko, od tod ta ideja. Vidimo pa tu di premišljevanje o baseballu in igralcih in kako bi njim uspelo ugnati takšno ribo.

4. Zaključek

Knjiga mi je bila zelo všeč, saj je zanimivo ozadje in vsebina. Všeč mi je, če je v zgodbi malo oseb in zanimivo dogajanje in monologi. Izvemo marsikaj o človekovi volji in odločitvah.